

МИНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Львівський державний університет фізичної культури імені Івана
Боберського

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан _____ В.З. Холявка
«_____» _____ 2019 року

**Туристичні ресурси України
ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

підготовки «Бакалавр»
(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)
спеціальності 6.140103 «Туризм»
(шифр і назва спеціальності)

(Шифр за ОПП _____)

**Львів
2019 рік**

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: кафедрою туризму Львівського державного університету фізичної культури

Протокол від «_____» 2019 року № ____

Завідувач кафедри _____ (I.M.Волошин)
(підпис) (прізвище та ініціали)

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: професор географічних наук, зав. кафедри туризму Волошин І.М., викладач кафедри туризму Ненько К.В.

Обговорено та рекомендовано вченовою радою факультету туризму

Протокол від «_____» 2019 року № ____

Голова вченової ради факультету туризму _____ B.З. Холявка
(підпис)

Вступ

У сучасних умовах переходу України до ринкової економіки відбувається пошук нових шляхів і методів виробництва, здійснюється аналіз сучасного стану, окреслюються перспективи на майбутнє. Ці процеси характерні також для туристичної галузі.

Ефективне функціонування сфери туризму вимагає якісного кадрового потенціалу. Дано дисципліна озброює майбутніх спеціалістів необхідним комплексом знань про бальнеологічні, лісові і кліматичні, водні і історико-культурні туристичні ресурси України та проблеми їх використання. При розробці модульної програми навчання із курсу «Туристичні ресурси України» ми керувалися положеннями вимог з підготовки сучасних спеціалістів у галузі туризму. Навчальна програма розроблена відповідно до «Концепції гуманітарної освіти України», враховує накопичений в останні роки досвід викладання предметів соціально-політичного та гуманітарного циклів у Львівському державному інституті фізичної культури.

Програма курсу "Туристичні ресурси України" складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки **«бакалавр»** спеціальності **6.140103 «Туризм»** і базується на власній методичній основі.

Предмет вивчення – туристичні ресурси як основа формування територіальних рекреаційних комплексів різного геопросторового рівня, основи їх раціонального використання. Послідовність викладення дисципліни передбачає ознайомлення студентів з науково-теоретичними основами дослідження туристично-ресурсного потенціалу України, розкривається загальна характеристика туристичних ресурсів України, особливості і закономірності їх просторового розташування.

МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

**Перелік навчальних дисциплін,
на яких базується дана дисципліна**

Програма навчальної дисципліни складається з таких модулів та змістових модулів:

МОДУЛЬ 1. Туристично-ресурсний потенціал України

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Науково-теоретичні основи дослідження туристично-ресурсного потенціалу України. Класифікація туристичних ресурсів. Природні, історико-культурні, соціально-економічні туристичні ресурси.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Особливості туристично-рекреаційного районування України. Туристичні ресурси окремих туристично-рекреаційних районів України.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни “Туристичні ресурси України” полягає у формуванні знань про складові туристичних ресурсів України, їх геопросторове поєднання для створення конкурентоспроможного національного тур продукту.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни “Туристичні ресурси України”:

- проаналізувати умови і фактори формування туристичних ареалів України;

- вивчити особливості структури, географії розповсюдження, потенційні запаси та сучасний рівень використання різноманітних видів туристичних ресурсів;

- вивчити сучасний стан розвитку туристичної інфраструктури в регіонах України;

- ознайомитися з основними схемами рекреаційно-туристичного районування території України;

- охарактеризувати окремі туристичні регіони України.

1.3. У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

знати:

- умови і фактори формування та використання туристичних ресурсів України;
- особливості наявної структури, географії розповсюдження, потенційні запаси та сучасний рівень використання природних та історико-культурних туристичних ресурсів;
- сучасний стан розвитку туристичної інфраструктури в окремих регіонах держави, як однієї з найважливіших складових туристичних ресурсів;
- основні схеми рекреаційно-туристичного районування території України та характеристику туристичних ресурсів Карпатського, Західно-Подільського, Північно-Поліського, Придніпровсько-Центрального, Причорноморського, Кримсько-Причорноморського та Східного регіонів України.

вміти:

- аналізувати існуючий туристично-рекреаційний потенціал територій;
- характеризувати головні відмінності туристично-ресурсного потенціалу окремих туристично-рекреаційних регіонів України;
- професійно оперувати географічною інформацією стосовно визначення ключових характеристик і властивостей туристичних ресурсів;

- проводити країнознавчі та краєзнавчі дослідження щодо умов розвитку туризму на визначеній території.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1. Туристично-ресурсний потенціал України

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Науково-теоретичні основи дослідження туристично-ресурсного потенціалу України. Класифікація туристичних ресурсів. Природні, історико-культурні, соціально-економічні туристичні ресурси.

Тема 1. Науково-теоретичні основи дослідження туристично-ресурсного потенціалу України. Об'єкт, предмет та основні завдання наукової дисципліни. Природні, історико-культурні, соціально-економічні туристичні ресурси.

Тема 2. Бальнеологічні, лісові і кліматичні туристичні ресурси України, проблеми їх використання. Поняття про природні туристичні ресурси. Основні методи бальнеологічного лікування. Бальнеологічні курорти України. Туристично-рекреаційний потенціал лісових ресурсів України. Фітолікувальні ресурси. Рекреаційні ліси. Туристично-рекреаційний потенціал міських муніципальних зелених зон України. Туристично-рекреаційний потенціал кліматичних ресурсів України.

Тема 3. Водні туристичні ресурси України, проблеми їх використання. Природно-заповідний фонд України. Туристично-ресурсний потенціал водних ресурсів України. Пляжні ресурси. Характеристика і оцінка туристичних ресурсів морських узбережж. Характеристика і оцінка туристичних ресурсів Азовсько-Чорноморського узбережжя. Особливості використання територій з комплексним характером природно-туристичних ресурсів: приморських курортних зон, гірських туристських територій, приміських відпочинкових зон.

Тема 4. Історико-культурні туристичні ресурси України, проблеми їх використання. Поняття історико-культурних туристичних ресурсів.

Фортифікаційні, сакральні об'єкти та пам'ятки садово-паркового мистецтва як історико-культурні туристичні ресурси.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Особливості туристично-рекреаційного районування України. Туристичні ресурси окремих туристично-рекреаційних районів України.

Тема 5. Регіоналізація в аналізі туристичних ресурсів. Туристичні ресурси Карпатського гірського регіону. Особливості розміщення рекреаційно-туристичних об'єктів Закарпаття, Івано-Франківщини, Чернівецьчини та Львівщини.

Тема 6. Історико-культурні ресурси Північно-Поліського регіону. Історико-культурні пам'ятки, об'єкти природно-заповідного фонду Волині, Житомирщини, Рівненщини та Чернігівщини.

Тема 7. Туристичні ресурси Західно-Подільського регіону. Історико-культурні пам'ятки, об'єкти природно-заповідного фонду Вінниччини, Тернопільщини та Хмельниччини.

Тема 8. Туристичні ресурси Придніпровсько-Центрального регіону. Характеристика історико-культурних, природних та соціально-економічних туристичних ресурсів та перспективи розвитку туризму Київщини, Полтавщини, Черкащини, Дніпропетровщини та Кіровоградщини областях.

Тема 9. Туристичні ресурси Причорноморського регіону. Туристично-ресурсний потенціал Донеччини, Запоріжжя, Миколаївщини, Херсонщини та Одеської області.

Тема 10. Туристичні ресурси Кримсько-Причорноморського регіону. Спелеологічні ресурси, бальнеологічні курорти та історико-культурні пам'ятки Криму.

Тема 11. Характеристика туристичних ресурсів Східного регіону. Туристично-ресурсний потенціал Луганщини, Сумщини, Харківщини.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бейдик О.О. Словник-довідник з географії туризму, рекреології та рекреаційної географії. – К.: Палітра, 1998. – 130
2. С.Бейдик О.О. Алгоритм комплексного дослідження рекреаційно-туристських ресурсів України // Туристский феномен: экономические, социальные, экологические и культурно-исторические предпосылки и последствия. Материалы IV Международн. Наук.-практ. Конф. (г. Святогорск, 14-16 мая 2002 г.). – Донецк, 2002. – С. 246-250.
3. Виноградська А. Маркетингове дослідження туристичного бізнесу в Україні // Укр. промисловець. - 1999. - № 3. - С. 7-10.
4. Веденин Ю.А. Динамика териториальних рекреаціонних систем. М., 1982. – 190 с.
5. Король О. Д. Туристські ресурси та їх використання // Чернівецький ун-т. Наук. вісн. - Чернівці, 1996. - Вип. 3: Географія. - С. 64-69.
6. Коцан І. Я. Загальна характеристика видів туризму // Педагогіка, психологія та медико-біолог. пробл. фіз. виховання і спорту. - Х., 2000. - № 12. - С. 3-16.
7. Кравців В.С., Гринів Л.С., Копач М.В., Кузик С.П. Науково-методичні засади реформування рекреаційної сфери. – Львів: ІРД НАН України, 1999. – 78
8. С.Мацола В.І. Рекреаційно- туристичний комплекс України / НАН України; Інститут регіональних досліджень. — Львів, 1997. — 259с.
9. Туристичні ресурси України / Укр. ін-т туризму. - К.: Б.в., 1996. - 348 с.

4. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Форма підсумкового контролю: **залик**.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Успішність навчання студентів забезпечується шляхом реалізації контрольних заходів. Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного і підсумкового (семестрового) контролю за 100-балльною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем) під час проведення аудиторних занять (семінарських, практичних), організації самостійної роботи та активності студента на занятті.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, тестування, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо. При цьому студент набирає бали за роботу на практичних заняттях, виконання самостійної та індивідуальної роботи. Студенти, які брали участь у науковій діяльності, отримують додаткові бали.

Модульний контроль здійснюється один раз за час вивчення дисципліни і дозволяє оцінити рівень засвоєння студентами матеріалів модуля.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку (відповіді на питання (письмові, тестові).